

Одделот за граѓански дела на Врховниот суд на Република Македонија, согласно членот 90 став 3 од Законот за судовите („Службен весник на РМ“ бр.58/2006, 35/2008, 150/2010), членот 160 став 3 од Судскиот деловник („Службен весник на РМ“ бр.71/2007) и членот 46 став 2 од Деловникот за работа на Врховниот суд на Република Македонија, расправајќи за правното прашање од интерес за работа на сите совети во судот и уедначување на судската пракса, на седницата одржана на ден 26.09.2016 година, го усвои следното:

ПРАВНО МИСЛЕЊЕ

Ако во тужбата за надомест на штета согласно Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета се истакнати барања против повеќе тужени за посебни дејствија, вредноста на предметот на спорот се определува според вредноста на секое одделно барање.

Образложение

Според член 372 став 2 од Законот за парничната постапка („Службен весник на РМ“ бр.79/05...бр.116/10), странките можат да изјават ревизија против второстепена пресуда, ако вредноста на предметот на спорот на побиваниот дел на пресудата надминува 1.000.000,00 денари.

Во членот 30 став 2 од истиот Закон, е определено дека ако барањата во тужбата произлегуваат од разни основи или се истакнати против повеќе тужени, вредноста се определува според вредноста на секое одделно барање.

Согласно член 380 став 2 од Законот за парничната постапка, ревизијата е недозволена ако ја изјавило лице кое не е овластено за поднесување на ревизија, или лице кое се откажало од ревизија, или ако лицето кое изјавило ревизија нема правен интерес за поднесување на ревизија, или ако ревизија е изјавена против пресуда против која според закон не може да се поднесе.

Според член 383 став 1 од истиот закон, ненавремената, нецелосната, необразложената или недозволената ревизија ќе ја отфрли судијата известител на ревизискиот суд со решение, ако тоа не го сторил во границите на своите овластувања првостепениот суд.

Постапката за утврдување на одговорност и надоместување на штетата за навреда или клевета, уредена е со одредбите од Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета („Службен весник на РМ“

бр.143/2012), па во одредбата од член 19 став 1 од овој закон, предвидено е дека постапката се поведува со тужба за утврдување на одговорност и надоместување на штета за навреда или клевета, поднесена од оштетеното физичко или правно лице или неговиот законски застапник или старател. Тоа значи дека во овој вид на спорови тужбеното барање може да биде поднесено во дел како деклараторна тужба – тужба за утврдување на повредата и во дел како кондемпнаторна тужба – тужба на одредена чинидба, вклучително и барање за надоместување на штетата како правна последица на претходно утврдената одговорноста за навреда или клевета.

Кога во тужбата за утврдување на одговорност за навреда и клевета согласно Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета, се истакнати барања за надомест на штета против повеќе тужени, при што за секој од нив е наведено поединечно дејствие со кое ја сторило повредата, во тој случај тужените не се единствени сопарничари во смисла на член 191 од Законот за парничната постапка, туку станува збор за обично сопарничарство, така што секој од нив е самостојна странка согласно член 190 од истиот закон. При таква состојба, секој одговара за сопственото дејствие во зависност од тоа дали го сторил конкретното дејствие за кое се товари согласно Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета.

Оттука, според овој суд, ако во тужбата за надомест на штета согласно Законот за граѓанска одговорност за навреда и клевета се истакнати барања против повеќе тужени за посебни дејствија предвиден во погоре споменатиот закон, вредноста на предметот на спорот се определува според вредноста на секое одделно барање, согласно член 30 став 2 од Законот за парничната постапка,

Со оглед на наведеното, бидејќи во овој вид на спорови не се работи за единствено сопарничарство, по однос на дозволеноста на ревизијата меродавна е вредноста на предметот на спорот за секој сопарничар, а не вкупната вредност на предметот на спорот во тој процес.